

رشته: ادبیات و علوم انسانی علوم و معارف اسلامی	سوالات امتحان نهایی درس: فلسفه ۲	مدت امتحان: ۹۰ دقیقه	نام و نام خانوادگی:
پایه دوازدهم دوره دوم متوسطه	تعداد صفحه: ۲	تاریخ امتحان: ۱۴۰۱/۱۰/۲۱	ساعت شروع: ۱۰ صبح
دانش آموزان روزانه، بزرگسال و داوطلبان آزاد سراسر کشور در نوبت دی ماه سال ۱۴۰۱			
مرکز ارزشیابی و تضمین کیفیت نظام آموزش و پرورش http://aee.medu.gov.ir			

ردیف	سوالات پاسخ نامه دارد	نمره

۱	<u>تعیین کنید کدام عبارت صحیح و کدام یک غلط می باشد:</u> الف) وجود هر شیء، بیان کننده ی ذاتیات آن است. ب) حمل «وجود» بر «سیاه و سفید»، امتناعی است. ج) حمل «ممتنع الوجود» بر «مثلت چهارضلعی»، وجوبی است. د) این که یک استاد ریاضی «هر مسئله ی ریاضی را جلوی او بگذارند، به راحتی حل می کند» مربوط به «عقل بالمستفاد» است. هـ) در اندیشه ی «ملاصدرا»، ترکیب نور قوی با تاریکی، سبب ایجاد نور ضعیف می شود. و) از نظر فلاسفه ی مسلمان فقط استدلال عقلی نیست که ما را به حقیقت می رساند.	۱/۵
۲	<u>جاهای خالی را با کلمات مناسب کامل کنید:</u> الف) وقتی کسی می پرسد آن چیست؟ یعنی به ..... آن شیء پی برده است اما از ..... آن بی خبر است. ب) حالت ..... مانند ترازویی است که دو کفه ی آن در حالت تعادل قرار دارند. ج) فلاسفه ی مسلمان اعتقاد به وجود خدا و نقش آن در ..... را همانند نقش آب در ..... می دانند. د) تحولات و تطورات دوره ی جدید اروپا در مورد عقل، به طور عمده مربوط به ..... است. هـ) از نظر فیلسوفان مسلمان، عقول، فیض خداوند را به ..... می رسانند. و) حاصل مذاکرات «پروفیسور گرَبِن» با «علامه طباطبایی»، تالیف دو جلد کتاب تحت عنوان ..... و ..... می باشد.	۲/۲۵
۳	<u>گزینه مناسب را انتخاب کنید:</u> الف) محمول در کدام یک از قضایای زیر، جزء مفهوم موضوع است نه عین آن؟ ۱- مثلث شکل است. ۲- مثلث شکل سه ضلعی است. ب) رابطه میان محمول با موضوع، در قضیه «اسب بالدار ممکن الوجود است» چیست؟ ۱- امکانی ۲- وجوبی ج) کدام فیلسوف روش تجربی را بهترین روش برای پیشرفت زندگی بشر می دانست؟ ۱- فرانسیس بیکن ۲- اگوست کنت د) از نظر فیلسوفان مسلمان، عقل در کدام مرحله آمادگی دریافت علم را پیدا می کند؟ ۱- عقل بالملکه ۲- عقل بالقوه هـ) در کدام مکتب فلسفی «مفهوم وجود و مفهوم نور» یک معنا و هویت می یابند؟ ۱- حکمت اشراق ۲- حکمت متعالیه	۱/۲۵
	ادامه سوالات در صفحه دوم	

رشته: ادبیات و علوم انسانی علوم و معارف اسلامی	سؤالات امتحان نهایی درس: فلسفه ۲	مدت امتحان: ۹۰ دقیقه	نام و نام خانوادگی:
پایه دوازدهم دوره دوم متوسطه	تعداد صفحه: ۲	تاریخ امتحان: ۱۴۰۱/۱۰/۲۱	ساعت شروع: ۱۰ صبح
دانش آموزان روزانه، بزرگسال و داوطلبان آزاد سراسر کشور در نوبت دی ماه سال ۱۴۰۱			
مرکز ارزشیابی و تضمین کیفیت نظام آموزش و پرورش http://aee.medu.gov.ir			

ردیف	سؤالات پاسخ نامه دارد	نمره

به سؤال های زیر پاسخ کوتاه بدهید:

۴	کدام گروه از فیلسوفان «اصل سنخیت» را یک اصل عقلی می دانند؟	۰/۵
۵	اصطلاح «محرک غیر متحرک» توصیف کدام فیلسوف در مورد خداست؟	۰/۵
۶	از نظر ابن سینا سبب بقای ممکنات و مخلوقات چیست؟	۰/۵
۷	این که «انسان باید قانون را رعایت کند»، به کدام فعالیت عقل مربوط می شود؟	۰/۵
۸	از نظر فیلسوفان الهی روح انسان چگونه می تواند از ماده و جسم مجرد شود و بسیاری از حقایق را شهود نماید؟	۰/۵
۹	دلیل مخالفت برخی جریان های فکری در عالم اسلام با فلسفه و منطق چه بود؟	۰/۵
۱۰	اولین فیلسوف مشهور مسلمان چه کسی بود؟	۰/۵
۱۱	«فارابی و ابن سینا» به ترتیب مربوط به کدام دوره از تاریخ فلسفه ی اسلامی هستند؟	۰/۵
۱۲	در مورد علامه طباطبایی به دو سوال زیر پاسخ کوتاه دهید. الف) نگاه تطبیقی به فلسفه و ویژگی کدام یک از آثار علامه است؟ ب) علامه روش تفسیر آیه به آیه ی قرآن را از چه کسی آموخته بود؟	۱

به سؤال های زیر پاسخ کامل بدهید:

۱۳	تفاوت دیدگاه «هیوم» با تجربه گرایان در مورد منشاء درک رابطه ی علیت را بنویسید.	۱
۱۴	چرا برخی مردم گاهی فکر می کنند که در بعضی موارد در عین وجود علت، معلول آن پدید نیامده است؟	۱
۱۵	انتقاد دیوید هیوم به «برهان نظم» در بحث اثبات وجود خدا را بنویسید.	۱
۱۶	جایگاه «عقل» در دوره ی اول حاکمیت کلیسا را با دوره ی دوم حاکمیت کلیسا در اروپا مقایسه کنید.	۱/۵
۱۷	فیلسوفان مسلمان راه رهایی از احساس تعارض میان «یافته های عقلی» و «داده های وحیانی» را چه می دانند؟	۱/۵
۱۸	اولین مبنای فارابی برای ورود به مباحث اجتماعی و فلسفه ی سیاسی چیست؟	۱
۱۹	از نظر ابن سینا تأمل در رابطه ی طبیعت با ماوراء طبیعت و خدا چه تأثیری بر فرد دانشمند و محقق دارد؟	۱
۲۰	جغرافیای عرفانی در فلسفه ی اشراق «سهروردی» چگونه است؟ توضیح دهید.	۱
۲۱	نظر «میرداماد» در مورد بحث اصالت یا اعتباری بودن وجود و ماهیت را بیان کنید.	۱
۲۰	موفق باشید.	جمع نمره

مدت امتحان: ۹۰ دقیقه		ساعت شروع: ۱۰ صبح	رشته: ادبیات و علوم انسانی علوم و معارف اسلامی	راهنمای تصحیح امتحان نهایی درس: فلسفه ۲
تاریخ امتحان: ۱۴۰۱/۱۰/۲۱		تعداد صفحه: ۲		پایه دوازدهم دوره دوم متوسطه
مرکز ارزشیابی و تضمین کیفیت نظام آموزش و پرورش http://aee.medu.gov.ir		دانش آموزان روزانه، بزرگسال و داوطلبان آزاد سراسر کشور در دی ماه سال ۱۴۰۱		
ردیف	راهنمای تصحیح			
۱/۵	(ج) صحیح (ص ۱۰)	(ب) غلط (ص ۱۱)	(الف) غلط (ص ۵)	۱
	(هر مورد ۰/۲۵)	(و) صحیح (ص ۹۴)	(هـ) غلط (ص ۹۵)	(د) صحیح (ص ۵۷)
۲/۲۵	(ب) ممکن الوجود (ص ۱۱)	(ج) هستی (یا وجود) - چیستی (یا ماهیت) (ص ۳)	(ج) حیات معنوی - حیات جسمانی (ص ۴۷)	۲
	(هر مورد ۰/۲۵)	(د) حدود توانایی عقل (ص ۵۶)	(هـ) عوالم دیگر (ص ۶۳)	(و) شیعه - رسالت تشیع (ص ۱۰۶)
۱/۲۵	(ج) ۱ (فرانسیس بیکن) (ص ۵۷)	(ب) ۲ (وجوبی) (ص ۱۱)	(الف) ۱ (مثلث شکل است) (ص ۵)	۳
	(هر مورد ۰/۲۵)	(هـ) ۲ (حکمت متعالیه) (ص ۹۶)	(د) ۱ (عقل بالملکه) (ص ۶۴)	
۰/۵	همه ی فیلسوفان به جز فیلسوفان تجربه‌گرا (ص ۱۸)			
۰/۵	ارسطو (ص ۳۴)			
۰/۵	عشق (ص ۴۸)			
۰/۵	عقل عملی (ص ۵۵)			
۰/۵	تهذیب نفس (ص ۵۴)			
۰/۵	فلسفه و منطق را دستاوردی یونانی و غیر اسلامی می‌دانستند. (ص ۶۲)			
۰/۵	کندی (ص ۷۰)			
۰/۵	(هر مورد ۰/۲۵)	دوره‌ی متقدم - دوره‌ی میانی (ص ۸۷)		
۱	(هر مورد ۰/۵)	(ب) مرحوم قاضی (ص ۱۰۳)	(الف) اصول فلسفه و روش رئالیسم (ص ۱۰۴)	۱۲
۱	هیوم بر خلاف تجربه‌گرایان که معتقدند درک رابطه‌ی علیت از طریق حس و تجربه ممکن است (۰/۵) می‌گوید که رابطه‌ی ضروری میان علت و معلول یک موضوع حسی نیست (۰/۲۵) و آن را نمی‌توان از طریق مشاهده‌ی حسی و تجربه بدست آورد. (ص ۱۶)			
۱	زیرا برخی از مردم از تمام اجزای یک علت آگاه نیستند (۰/۵) به عبارت دیگر علت ناقصه را علت تامه می‌پندارند. (۰/۵)			
	(ص ۲۴-۲۵)			
۱	هیوم می‌گوید مهمترین برهان فیلسوفان الهی برهان نظم است که از تجربه گرفته شده، اما این برهان توانایی اثبات یک وجود ازلی وابدی و نامتناهی را ندارد. (۰/۵) این برهان فقط می‌تواند ثابت کند که یک ناظم وخالقی این جهان را اداره می‌کند. (۰/۲۵) اما ثابت نمی‌کند که این ناظم خالق همان خداوندی است که نیازمند علت نیست و وجودی ازلی وابدی دارد. (۰/۲۵) (ص ۳۵)			

مدت امتحان: ۹۰ دقیقه	ساعت شروع: ۱۰ صبح	رشته: ادبیات و علوم انسانی علوم و معارف اسلامی	راهنمای تصحیح امتحان نهایی درس: فلسفه ۲
تاریخ امتحان: ۱۴۰۱/۱۰/۲۱		تعداد صفحه: ۲	پایه دوازدهم دوره دوم متوسطه
مرکز ارزشیابی و تضمین کیفیت نظام آموزش و پرورش http://aee.medu.gov.ir		دانش آموزان روزانه، بزرگسال و داوطلبان آزاد سراسر کشور در دی ماه سال ۱۴۰۱	
ردیف	راهنمای تصحیح		نمره
۱۶	در دوره‌ی اول حاکمیت کلیسا، بزرگان کلیسا دخالت و چون و چرا کردن عقل را عامل تضعیف ایمان می‌دانستند (۰/۵) و حتی برخی از آنها عقل را امری شیطانی می‌پنداشتند. (۰/۲۵) اما در دوره‌ی دوم کلیسا حکمای مسیحی تحت تاثیر فلاسفه‌ی مسلمان (۰/۲۵) به عقل و تبیین عقلانی مسایل دینی روی آوردند. (۰/۵) (ص ۵۶)		۱/۵
۱۷	در این قبیل موارد باید تلاش علمی خود را افزایش دهیم (۰/۵) و از دانش دیگران بهره ببریم (۰/۵) تا بتوانیم خطای خود را اصلاح نموده و از گمان این تعارض‌رهایی یابیم. (۰/۵) (ص ۶۶)		۱/۵
۱۸	اولین مبنای فزاینده برای ورود به مباحث اجتماعی و فلسفه‌ی سیاسی این است که «انسان موجودی مدنی بالطبع» است (۰/۵) و به حسب فطرت و طبع خود به جامعه گرایش دارد و می‌خواهد با هم نوعان خویش زندگی کند. (۰/۵) (ص ۷۶)		۱
۱۹	از نظر ابن سینا تامل در رابطه‌ی طبیعت با ماوراء طبیعت و خدا، دانشمند و محقق را از ظاهر پدیده‌ها عبور می‌دهد و به باطن آنها می‌رساند (۰/۵) و آنها را به خشوع و خشیت در برابر حق می‌رساند. (۰/۵) (ص ۸۱)		۱
۲۰	در جغرافیای عرفانی سهروردی مشرق جهان، نور محض یا محل فرشتگان مقرب است (۰/۲۵) که به دلیل تجرد از ماده برای موجودات خاکی قابل مشاهده نیست. (۰/۲۵) مغرب کامل نیز جهان تاریکی یا عالم ماده است که بهره‌ای از نور ندارد. (۰/۲۵) در میان مشرق محض و مغرب کامل وسطی قرار دارد که در آن نور و ظلمت به هم آمیخته است. (۰/۲۵) (ص ۸۴)		۱
۲۱	میرداماد معتقد است آن امر واقعی و خارجی، مصداق ماهیت است نه وجود، (۰/۲۵) یعنی آنچه واقعی است، ماهیت است نه وجود. (۰/۲۵) پس اصالت با ماهیت است (۰/۲۵) و وجود، صرفاً یک مفهوم انتزاعی ذهنی و اعتباری است. (۰/۲۵) (ص ۹۳)		۱
	جمع نمره		۲۰